

ONDERWERP
Aanvulling MER Randweg Waddinxveen

PROJECTNUMMER
D03091.000071

DATUM
22-2-2017

ONZE REFERENTIE
079058689 E

VAN
Eric van Dijk

AAN
Provincie Zuid-Holland

Aanleiding

De provincie Zuid-Holland en de gemeente Waddinxveen willen de Vredenburglaan, Bentwoudlaan en de Verlengde Beethovenlaan (Randweg Waddinxveen) aanleggen. Om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming, onderzoekt de Provincie Zuid-Holland de milieugevolgen van het plan in een milieueffectrapport (MER). Het voorontwerpbestemmingsplan en het MER hebben van 31 maart tot en met 11 mei 2016 ter inzage gelegen.

De gemeente Waddinxveen heeft in haar rol als bevoegd gezag de Commissie m.e.r. om advies gevraagd over de volledigheid van het milieueffectrapport (toetsingsadvies). De Commissie m.e.r. heeft het milieueffectrapport voor de aanleg van de Randweg Waddinxveen beoordeeld en een voorlopig toetsingsadvies uitgebracht.

De Commissie m.e.r. geeft in haar voorlopige toetsingsadvies aan dat:

- de Commissie het waardeert dat het milieueffectrapport in een vroegtijdig stadium is opgesteld, zodat er ruimte is voor het maken van relevante keuzes in de verdere planvorming. Het rapport laat zien dat alle onderzochte alternatieven voldoen aan de doelen van het plan: ontsluiting van Waddinxveen op de A12 en A20, ontlasting van de kern van Waddinxveen, ontsluiting van Glasporel+ en Triangel. Het doel om de N207 op de oostoever van de Gouwe te ontlasten, wordt in mindere mate bereikt.
- de mogelijke effecten op de natuur door onder meer oppervlakteverlies, versnippering en verstoring goed in beeld zijn gebracht. Het rapport beschrijft maatregelen, zoals behoud van groen of nieuwe aanplant om de vliegroutes voor vleermuizen te behouden.

Daarnaast heeft de Commissie enkele tekortkomingen geconstateerd en adviseert daarom voor de aspecten geluid en landschap een aanvulling op het MER op te stellen die:

- duidelijk maakt of en welke maatregelen nodig zijn om de effecten van geluid te verminderen, en
- de mogelijke maatregelen voor het landschap inzichtelijk maakt voordat over het plan besloten wordt.

De provincie heeft laten weten het MER aan te vullen op deze punten, waarna de gemeente de Commissie m.e.r. vraagt ook de aanvulling te toetsen en het toetsingsadvies af te ronden. Daaraan is met deze memo invulling gegeven. Eerst is ingegaan op het aspect geluid, daarna op landschap.

Geluid

Vredenburglaan

Ten behoeve van het bestemmingsplan Vredenburglaan is onderzoek naar mitigerende maatregelen uitgevoerd en getoetst aan de wettelijke grenswaarden door de Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH). Uit het onderzoek van de ODMH is gebleken dat vanwege de Vredenburglaan maatregelen in de vorm van het toepassen van stiller asfalt (SMA NL 5) op de gehele Vredenburglaan, in combinatie met het reduceren van de maximaal toegestane rijsnelheid op een deel van de Vredenburglaan goed inpasbaar is. Overige maatregelen zijn niet doelmatig. Er dienen daarnaast hogere waarden te worden vastgesteld zoals aangegeven in tabel 15 op pagina 33 van rapport 'Akoestisch onderzoek t.b.v. BP Vredenburglaan te Waddinxveen'¹ (zie bijlage 2).

Bentwoudlaan

In aanvulling op het onderzoek door de ODMH is voor de Bentwoudlaan vervolgens ook onderzoek naar mitigerende maatregelen uitgevoerd. In de memo in bijlage 1 bij deze aanvulling is hierop uitgebreid in gegaan. Hieronder zijn de belangrijkste resultaten weergegeven.

Er zijn geen bestaande woningen die als gevolg van de Bentwoudlaan een geluidsbelasting ondervinden die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Voor het nieuwbouwgebied 't Suyt geldt dat circa 30% van het gebied een geluidsbelasting ondervindt die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde. Dit komt overeen met circa 34 woningen.

De volgende mitigerende maatregelen zijn onderzocht:

- een dunne deklaag;
- een geluidsscherm van 1 meter.

Van deze twee maatregelen is de dunne deklaag de meest effectieve maatregel. Na het toepassen van de dunne deklaag B ligt 88% van het woningbouwgebied 't Suyt in de contourklasse tot 48 dB. Dit betekent dat voor 12 % van het gebied niet wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde. Dit komt overeen met circa 14 woningen.

In de memo in bijlage 1 is de geluidsbelasting ná het treffen van maatregelen voor de verschillende twee varianten inzichtelijk gemaakt door middel van figuren met geluidscontourlijnen.

Bovenstaande geeft voor nu antwoord op de vraag welke mitigerende maatregelen nodig/mogelijk zijn. In een later stadium zal in het kader van het bestemmingsplan voor de Bentwoudlaan nader onderzoek plaats moeten vinden waarbij rekening wordt gehouden met de bestaande en geprojecteerde gebouwen op de juiste locatie met de juiste hoogte in het geluidmodel. Dit zal een iets ander resultaat genereren doordat de eerstelijns/voorliggende bebouwing afscherming geeft voor geluid voor de achterliggende gebouwen. In dit vervolgonderzoek zal ook per woning de geluidsbelasting² en het aantal reductiepunten moeten worden bepaald. Op basis daarvan zal opnieuw een afweging voor maatregelen gemaakt moeten worden.

Beide maatregelen leiden tot een additionele afname van het aantal geluidsbelaste woningen (>48dB) ten opzicht van de referentiesituatie. Deze verbetering leidt niet tot een andere kwalitatieve score, gegeven de gehanteerde beoordelingsschaal.

¹ Opgesteld door ODMH, rapportnummer 2015161915, 1 september 2016.

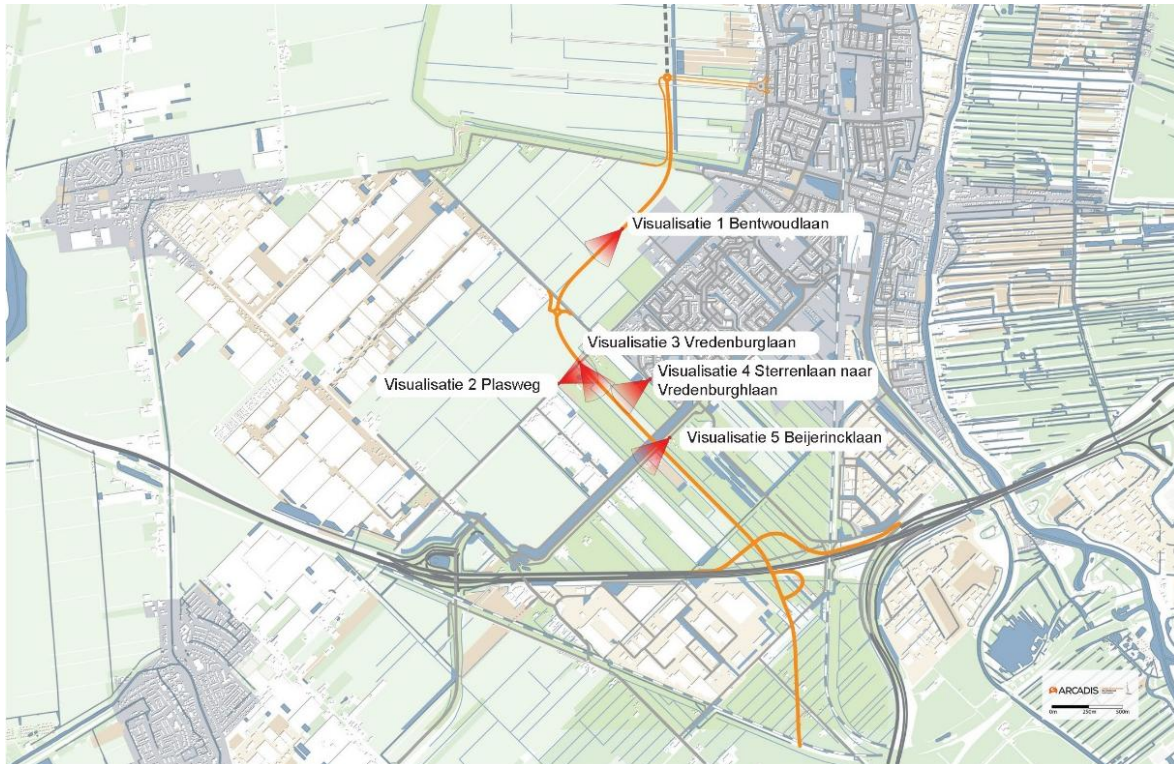
² Inclusief correctie conform art. 110g Wgh.

Landschap

Voor het aspect landschap geeft de Commissie m.e.r. in haar voorlopige toetsingsadvies aan dat:

- 1) duidelijk moet worden hoe het voornemen er concreet uitziet (incl. nachtbeeld);
- 2) duidelijk moet worden hoe de in het MER voorgestelde maatregelen worden uitgewerkt.

Voor het eerste punt zijn visualisaties gemaakt die een beeld geven van het zicht op en vanaf de weg op verschillende punten. Hieronder is in de overzichtskaart te zien van welke standpunten er visualisaties gemaakt zijn voor zowel de dag als nachtsituatie. De visualisaties zijn opgenomen in bijlage 3 bij deze aanvulling.

Figuur 1 Overzichtskaart met standpunten visualisaties

Naar aanleiding van de in het MER voorgestelde maatregelen heeft de Commissie m.e.r. de volgende vragen in de samenvatting van het onderdeel Landschap uit het voorlopig toetsingsadvies gesteld. Deze zijn hieronder nader toegelicht/ uitgewerkt.

1. Hoe ziet herplant als compenserende maatregel bij de Beijerincklaan er uit?
2. Op welke manier kan de Zesde Tochtweg als oude structuur herkenbaar blijven?
3. Wat is het effect van de maatregelen ten behoeve van geluid?
4. Wat is het effect van de maatregelen ten behoeve van ecologie (vleermuizen)?
5. Hoe komt de neutrale tot positieve score van de Randweg als structuurdrager tot stand?

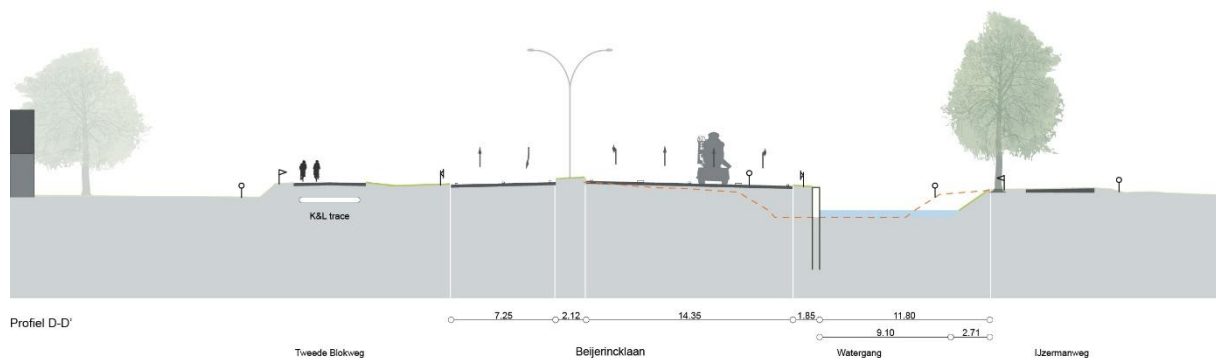
1. Herplant Beijerincklaan

Het doorsnijden van kenmerkende landschapsstructuren/patronen dient zo zorgvuldig mogelijk te gebeuren. Daar waar belangrijke waarden worden aangetast, zoals bij de Beijerincklaan, kunnen door middel van behoud en herplant van bomen effecten gemitigeerd worden.

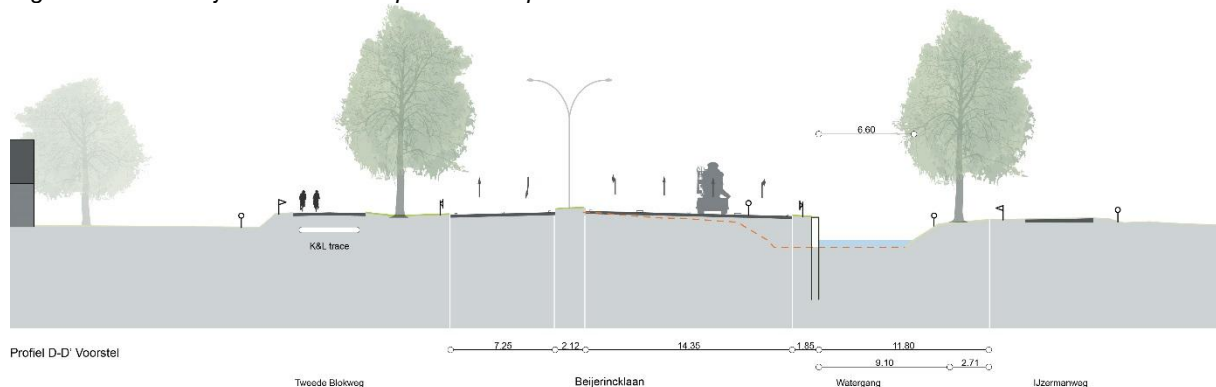
Het behouden van een deel van de bomen is de belangrijkste mitigerende maatregel. Er is onderzocht of de laanstructuur van de Beijerincklaan ter plaatse van de kruising behouden kan blijven door ruimte te maken in het profiel voor de bestaande bomen. Bijvoorbeeld door de watergang te versmallen waarmee de bomen tussen de IJsermanweg en de watergang behouden kunnen blijven en kijken of de bomen tussen de Beijerincklaan en de Tweede Bloksweg niet alsnog gehandhaafd kunnen blijven.

Na overleg met het hoogheemraadschap is gebleken dat zij bij hun eis blijven dat de watergang ten noordwesten van de Beijerincklaan niet deels versmald mag worden. Dit heeft te maken met de doorstroming richting het gemaal dat in de huidige situatie al verre van optimaal is. Een versmalling zou dit effect alleen maar versterken. Daarnaast is ook onderzocht of er bomen geplant kunnen worden in de smalle strook die overblijft tussen de verlegde watergang en de IJsermanweg. Dit is mogelijk, maar vanwege de beperkte groeiruimte worden deze bomen nooit zo groot als de huidige langs de Beijerincklaan. In de verdere planvorming wordt onderzocht of dit past binnen het wensbeeld.

De verplichte herplant kan gebruikt worden om eventuele 'gaten' in de laanstructuur van de Beijerincklaan te versterken en daarmee de monumentaliteit van de resterende delen te behouden. Ter hoogte van de kruising met de Vredenburglaan wordt hiermee de herkenbaarheid van de doorgaande structuur echter niet hersteld. Dit effect wordt daarom nog steeds als negatief beoordeeld.

Figuur 2 Profiel Beijerincklaan met optionele aanplant kleine bomen

Figuur 3 Onderzocht voorstel versmalling watergang Beijerincklaan en behoud bomen

2. Maatregelen Zesde Tochtweg

Met de aanleg van de rotonde wordt de rechte lijn van de Zesde Tochtweg aanzienlijk aangetast. Door het behoud van de watergang als doorgaande lijn gecombineerd met een inrichting van de vijvers bij de Glasparel+ (zie figuur 4) kan deze historische lijn zichtbaar blijven.

Figuur 4 Uitsnede bestemmingsplan Glasporel+, waarbij de waterstructuur in donkerblauw/paars is weergegeven.

3. Impact mitigerende maatregelen geluid

Vanuit de geluidstudies (uitgevoerd door Omgevingsdienst Midden-Holland en Arcadis) zijn de volgende mitigerende maatregelen voorgesteld.

Voor de Vredenburglaan is het toepassen van stiller asfalt (SMA NL 5) op de gehele Vredenburglaan, in combinatie met het reduceren van de maximaal toegestane rijnsnelheid op een deel van de Vredenburglaan goed inpasbaar is. Overige maatregelen zijn niet doelmatig.” Er dienen hogere waarden te worden vastgesteld. Deze maatregelen hebben geen invloed op het landschap.

Voor de Bentwoudlaan geldt dat er geen bestaande woningen zijn die als gevolg van de weg een geluidsbelasting ondervinden die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Voor het nieuwbouwgebied 't Suyt geldt dat circa 30% van het gebied een geluidsbelasting ondervindt die hoger is dan de voorkeursgrenswaarde. Dit komt overeen met circa 34 woningen.

De volgende maatregelen zijn onderzocht:

1. Dunne deklaag (stil asfalt);
2. Geluidsscherm van 1 meter.

Het toepassen van stil asfalt heeft geen effect op het landschap. Het toepassen van een geluidsscherm heeft een impact op het landschap en de beleving ervan. Belangrijkste effect is de verminderde herkenbaarheid van de Kleikade als landschappelijke structuur door hier haaks een geluidswal of -scherm te plaatsen. Deze verminderde herkenbaarheid is groter bij een eventuele geluidswal dan bij het geluidsscherm.

4. Impact maatregelen behoud vliegroute vleermuizen

Adviesbureau Tauw heeft op 20 mei 2016 een inventarisatie uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen en hun vliegroutes. Uit dit veldonderzoek kwamen de volgende resultaten (bron: e-mail ontvangen op 22 mei 2016).

- Plasweg: Zestien gewone dwergvleermuizen zijn op route richting zuidwest langs de Plasweg waargenomen. Dat wil zeggen dat de weg, de watergang en de bomen en boerenerven langs de weg als vliegroute dienstdoen. Andere soorten zijn niet waargenomen. Vier van de zestien exemplaren vlogen dicht langs de bomenrij. De overige vleermuizen vlogen wel duidelijk langs de weg, maar gebruiken de lijnvormige elementen vooral als oriëntatie. Gezien het aantal vleermuizen is het een redelijk drukke en dus belangrijke vliegroute.

Verstoring/aantasting van deze beschermde vliegroute moet worden voorkomen. Bij gewone dwergvleermuizen is dit makkelijker dan bij andere soorten omdat ze niet heel gevoelig zijn voor verstoring door kunstmatige lichtbronnen en omdat er relatief grote afstanden kunnen afleggen bij afwezigheid van lijnvormige elementen.

Er waren tevens kort vleermuizen aanwezig die het groen als foerageergebied gebruikten. Gezien het beperkte aantal en omdat er voldoende groen in de omgeving aanwezig blijft, worden geen negatieve effecten op foerageergebieden verwacht.

- Beijerincklaan: Ongeveer tien gewone dwergvleermuizen vlogen over de watergang waarbij de bomen aan weerskanten van de watergang als dekking worden gebruikt. Kort waren twee watervleermuizen aanwezig die vanuit het zuidwesten over de watergang kwamen aanvliegen, een keer terugvlogen richting het zuidwesten en toen definitief doorvlogen richting Waddinxveen. Voor watervleermuis is het vooral van belang dat de watergang beschikbaar blijft als vliegroute. De watergang is gezien het beperkte aantal niet van zeer groot belang, maar omdat er in de omgeving weinig tot geen vergelijkbare alternatieven zijn moet er vanuit gegaan worden dat de route behouden moet blijven. Er waren tevens kort maximaal drie gewone dwergvleermuizen aanwezig die het groen als foerageergebied gebruikten. Gezien het beperkte aantal en omdat er voldoende groen in de omgeving aanwezig blijft, worden er geen negatieve effecten op foerageergebieden verwacht.

Op basis van deze inventarisatie zijn de volgende maatregelen voorgesteld:

- Plasweg: Er wordt voor het aanleggen van de weg een aantal bomen gekapt (acht bomen waarvan vier een stamdiameter < 20 cm hebben). Het 'gat' van ongeveer 40 meter dat ontstaat, is niet onoverbrugbaar voor gewone dwergvleermuis en negatieve effecten zijn daarom verwaarloosbaar. Er worden dan ook geen aanvullende maatregelen vanuit ecologie voorgesteld.
- Beijerincklaan: Hier worden aan beide kanten van de weg grote aantallen bomen gekapt zodat gaten van 80 tot 100 meter ontstaan. De bomen zijn van belang voor het functioneren van een vliegroute van de gewone dwergvleermuis. De watergang is van belang voor watervleermuis.
 - Handhaven van de watergang als vliegroute zowel tijdens de bouwfase als na oplevering. De brug IJzermanweg/ Beijerincklaan moet minimaal 4 m breed en 1.50 m hoog in verband met de doorvliegroute van de watervleermuizen. Daarnaast wordt de uitstraling van licht op de watergang voorkomen door deze zodanig te kiezen dat de lampen van het water af gericht worden.
 - Tweede gewenste maatregel is het behouden van de bomenrij tussen de watergang en de IJzermanweg, door het plaatsen van een damwand, het versmallen van de watergang of het aanplanten van nieuwe bomen in de smalle strook die overblijft tussen de verlegde watergang en de IJzermanweg.

Effecten maatregelen op landschap

Voor de Plasweg worden geen maatregelen t.b.v. ecologie voorgesteld. Er is dan ook geen effect op het landschap. Voor de Beijerincklaan wordt het hele kruisingvlak ca. 0.5 m verhoogd om de gewenste 1.50 m doorvlieghoogte verkrijgen. Hiermee komt de weg en de aansluitingen hoger te liggen ten opzicht van het huidige maaiveld. De verhoging is echter minimaal waardoor het effect op landschap als niet significant beoordeeld wordt. Vanuit landschap is het positief wanneer de bomen tussen de watergang en de IJzermanweg gehandhaafd kunnen blijven door de watergang te versmallen. Deze wens is voorgelegd aan het hoogheemraadschap, zie ook herplant bomen Beijerincklaan, maar is helaas niet mogelijk. In de verdere planvorming wordt onderzocht of de aanplant van nieuwe bomen in de smalle tussenberm past binnen het wensbeeld.

5. Randweg als structuurdrager

In het plangebied is veel ruimtelijke ontwikkeling aanwezig met diverse woningbouw en uitbreiding van de glastuinbouw, waarmee het landschap aanzienlijk verdicht. De nieuwe Randweg kan samen met de begeleidende beplanting gaan fungeren als nieuwe structuurdrager, samen met de historische lanen in de Zuidplaspolder. Wanneer de beplanting wordt toegepast op de rechte trajecten van de Randweg wordt de orthogonale ontginningsstructuur van de polder ruimtelijk versterkt. De Randweg kan hierdoor bijdragen aan de oriëntatie in het gebied en de ruimtelijke ontwikkelingen een duidelijk kader geven. De beleving van de weg zou dan van een licht negatief effect, naar een neutraal of zelfs positief effect kunnen gaan.

Bijlage 1: memo mitigerende maatregelen geluid

Bijlage 2: geluidsonderzoek Vredenburglaan (ODMH)

Bijlage 3: visualisaties landschap